

Paristik bueltan

Jakes Bortairu
AB-KO KIDEA

Manifestaldi handien biharamunak gazi-go-
zoak dira beti. Borrokaldia edozein izanik.
Asebetetze eta arrakastaren atseginarekin,
aspaldidanik finkaturiko ekitaldia bukatzerakoan
sentitzen den hutsuneagatik, antolaketa fasean
mobilizatu energia xurgatuagatik edo bizi izan-
dako tentsioagatik. Baina oroz gainetik, desafioa
irabazirik, “eta orain zer?” galdera hertsagarria
berpizten delako. Hots, estrategiaren garapena
eta ondoko helburu taktikoa definitzeko ariketa
konplikatu. Abenduaren 9ko manifestaldia ez da
alde horretatik salbuespena. Are gehiago presoen
kasuan mobilizazioaren balizko ondorio eskasak
sor lezakeen frustraziori, pertsona askoren sufri-
mentu eta etsipena gehitzen zaizkiolako.

Arrakastatsua izan da Parisko manifestal-
dia duda izpirik gabe. Arazorik gabe iragan da,
pentsatu bezala eta antolatzaileek finkaturiko
helburuak lortu direla erran daiteke. Zer xuxen?
Luhuso eta apirilaren 8tik piztutako dinami-
ka jarraitzea, desarmearen inguruan lortutako
adostasun zabala atxikitzea eta garatzea, armak
itzultzea baino sektore batzuentzat konplikatu-
goa den gatazka armatuaren beste ondorio baten
inguruan, presoen gaiaren sozializazioa Frantzia-
n barna, Euskal Herritik kanpoko sostenguen ze-
rrenda emendatzea kuantitatiboki eta kualitatibo-
ki eta ondorioz indar erakustaldi ederra, frantses
gobernuari interpelazio zuzena azkartzen duena.

Alta, Paristik itzultzen ziren manifestarien
gogoan eta solas guztietan galde eta kezka ber-
dintsuak ziren: ez bada ezer mugitzen edo keinu
batzuk besterik ez, zer gehiago egin beharko
dugu? Mendi bat lehen aldikoz konkistatu nahi
duten mendizaleak bezala sentitzen gara. Tonto-
rreraino joan nahi kosta ahala kosta, baina bidea
asmatu behar, ez baita egina eta okerrago, ez bai-
takigu biderik ba ote den. Adimenaren pesimis-
moak errazki zerrendatzen ditu frantses boterea-
ren aldetik egoera bere horretan mantentzeko
arrazoiak: Madrildik aldentzeko kuraia eskasa,
terroristatzat jotzen diren pertsonen egoera
tratatzeko arrisku politikoa gaurko egunean,
governamenduaren agenda politikoan lehentasu-
nezko gaia bilakatzeko nekezia, estatu jakobinoa
beldurtzen duen eta Euskal Herriarekiko uzkur-
tasuna areagotzen ahal duen Katalunia, Korsika
edo Kanakiako (Kaledonia Berria, izen ofizia-
la) aktualitate beroa. Ahantzi gabe bi estatuen
aldetik presoen gaia blokeatuz, herri indarrak
burujabetza prozesutik desbideratzeko interes
estrategikoa. Borondatearen optimismoak ber-
rri, baita azken hilabeteetako esperientziak ere,
oroitarazten digute baldintzak urratsez urrats
eraikitzen direla eta etengabe egoera aldatzen
dutela, aukera berriak sortuz. Hortxe gaude, es-
perantzaren leihotik arnasa hartzen, urtarrilaren
13ko hitzorduari begira. ■

Green Slow Gabonak

Miren Artetxe
BERTSOLARIA
@mirenartetx

Plastikozko jostailuak oparitzetik egurrezkoak
oparitzera igaro ginen, lehenik. Egindako
opariak oparitzetik egitekoak oparitzera,
gero.

Orain etxerako banbuzko sushi-kit bat opari-
tzen dugu. Edo Marokoko tajinetan inspiratutako
terrakotazko *slow-cooker*-a. Are hobeto. Urte oso-
rako Kundalini yoga ikastaroa. Izen-ematearekin
batera, Indonesiako Gunung Leuser parke natu-
rala oihan-berritzeko landatuko den zuhaitz-hazi
bat erosten ari zara. Egin yoga; salbatu oranguta-
nak. Kalamuzko estera opari.

Orain enpresa *trendy*-etan, langileentzako
turroia eta urdaiazpikoa eskaini ordez, Japonia-

ko *Nendo dango* sisteman inspiraturiko *Green Bomb*-ak dira gabonsari. Barruan landare aro-
matikoren baten hazia biltzen duten buztinez-
ko pilotak, loreontzi biodegradagarri eta guzti.
Pagotxa.

Badira, ba, bizkotxoak erraz egiteko hauts-
zorroak, supermerkatuetan? Ura bota, arrautzak
gehitu eta labean sartzekoak? Ba, aspaldi asmatu
omen zuten arrautza ere zorroan zeraman erre-
zeta. Ura gehitu eta labera sartzekoa. Ez omen
zen saltzen, ordea. Ez zuelako “norberak” egina
zela esateko moduko bizkotxorik ematen. Kapita-
lismoak dena jaten omen du.

Gure ahotik jan ere. ■